

FÖRKÖPSINFORMATION

Investeringsrådgivning – dokument 1

1. Bolagets namn, adress m.m.

Safe Return Asset Management Nordic AB (Bolaget)
Box 3244, 103 64 Stockholm
Telefon 08-510 661 40
Telefax 08-510 661 49
E-mail info@safereturn.se
Hemsida: www.safereturn.se

2. Bolagets tillstånd att bedriva värdepappershandel

Bolaget har av Finansinspektionen erhållit tillstånd att bedriva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (VML). Bolaget har tillstånd att bedriva följande tjänster:

- Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument
- Utförande av order avseende finansiella instrument
- Diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument
- Investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument
- Utarbeta och sprida investerings- och finansanalyser

Tillsynsmyndighet:

Finansinspektionen
Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm
Telefon: 08-408 980 00
E-post: finansinspektionen@fi.se
Fax: 08-24 13 35

Registreringsmyndighet

Bolagsverket
Adress: 851 81 Sundsvall
Telefon: 0771-670 670
E-post: bolagsverket@bolagsverket.se
Fax: 060-12 98 40

3. Kommunikation

Bolaget kommunicerar på svenska med kunder. Kommunikation sker via brev, e-post, telefon samt vid personligt möte. Telefonsamtal spelas in. All elektronisk kommunikation sparas som rör order på kunders uppdrag.

4. Korsförsäljning

Om Safe Return erbjuder en investeringstjänst tillsammans med en annan tjänst eller produkt som en del av ett paket (korsförsäljning) kommer Bolaget att:

- Informera kunden om huruvida det är möjligt att köpa de olika komponenterna separat och i förekommande fall förse kunden med uppgifter om kostnaderna och avgifterna för varje komponent,

- Om riskerna med paketet sannolikt skiljer sig från de risker som uppstår om komponenterna väljs separat, förse kunden men en adekvat beskrivning av de olika komponenterna i paketet och hur förhållandet mellan dem förändrar riskerna.

5. Rapportering

När Bolaget har genomfört en transaktion avseende ett eller flera finansiella instrument får kunden en bekräftelse på affären i form av avräkningsnota från Bolagets samarbetspartner med information om bl.a. datum, kurs, antal, pris och avgifter. Bolaget rapporterar till kund i enlighet med bestämmelser som anges i offert eller avtal.

6. Information om gällande avgifter, priser och kostnader

För information om priser och avgifter på företagets tjänster se www.safereturn.se.

7. Skydd av kunders tillgångar – investerarskyddet och insättningsgarantin

Bolaget förvarar inte kundernas värdepapper och tar inte emot kundernas medel med redovisnings-skyldighet. Varken kundernas värdepapper eller kontanta medel kan därför tas i anspråk om Bolaget skulle gå i konkurs. Kundernas värdepapper och medel förvaras hos de banker (depåinstitut) som företaget samarbetar med. Skulle något av dessa institut gå i konkurs gäller den statliga insättningsgarantin för de medel som kunden har insatta på konto. Det maximala beloppet som en kund kan få ut från insättningsgarantin är för närvarande till 950 000 kr. Ersättning utöver angivna belopp får dock betalas ut från garantin med sammanlagt högst fem miljoner kronor (tilläggsbelopp), om kunden (insättaren) på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna avser medel som hänförs till:

- avyttring av privatbostad,
- ersättning för skada på sådan egendom som avses i 1,
- upphörande av anställning, bodelning, pension, sjukdom, invaliditet eller dödsfall,
- utbetalning av försäkringar, eller
- ersättning för skada till följd av brott, felaktig dom, eller fel eller försummelse vid myndighetsutövning.

Utbetalning av så kallat tilläggsbelopp enligt andra stycket får dock bara avse insättningar som har gjorts högst tolv månader från den tidpunkt då beloppet krediterades på insättarens konto eller från och med den tidpunkt då det blev rättsligt möjligt att överföra sådana insättningar.

När det gäller kundens innehav av värdepapper som förvaras hos depåinstitut är dessa separerade från institutets konkurs. Skulle institutet eller Safe Return förfoga över ett värdepapper i samband med att institutet eller Bolaget går i konkurs omfattas situationen av lagen (1999:158) om investerarskydd och under de förutsättningar som anges i lagen kan kunden vara berättigad till ersättning av staten. Den maximala ersättning som en kund kan få från investerarskyddet uppgår till 250 000 kr. Insättningsgarantin och investerarskyddet administreras av Riksgälden. Mer information om insättningsgarantin och investerarskyddet finns på www.riksdagen.se.

8. Lämnande av order

Kund kan lämna order via telefon till Bolaget. Alternativt kan order lämnas digitalt, via brev eller e-post i de fall detta erbjuds. Alla order kommer att dokumenteras och sparas av Bolaget.

9. Eventuella klagomål och ersättningsanspråk

Eventuella klagomål och/eller ersättningsanspråk ska lämnas in skriftligen till bolagets klagomålsansvarig till adressen ovan. Bolaget ska i enlighet med företagets regler handha ett klagomål effektivt, skyndsamt, transparent och utan kostnad för kunden. Bolagets klagomålsansvarig är företagets VD Max von Liechtenstein. Alla klagomål handhas i samråd med företagets interna kontrollfunktion för regelefterlevnad. Mer information om klagomålshantering finns på www.safereturn.se.

Kund, som är konsument, kan erhålla vägledning från Konsumenternas bank- och försäkringsbyrå
Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm, telefon: 0200 - 22 58 00.
Besöksadress: Karlavägen 108. www.bankforsakring.konsumenternas.se.

Vägledning kan även lämnas av den kommunala konsumentvägledningen i kundens hemkommun.

Vid anspråk mot Bolaget kan kunden vända sig till allmän domstol för att få sin rätt prövad. Kund som är konsument har också möjlighet att få sitt anspråk prövat av Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) Box 174, 101 23 Stockholm, www.arn.se, telefon 08-508 860 00.

10. Detaljerad förköpsinformation

Förköpsinformationen ovan kompletteras av följande bilagor:

- Bilaga 1 Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument
- Bilaga 2 Information till kunder om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument
- Bilaga 3 Riktlinjer för utförande av order
- Bilaga 4 Hantering av intressekonflikter
- Bilaga 5 MiFID II – Markets in Financial Instruments Directive II

Kundinformation 2019:1

Ändringar och uppdateringar

Ändringar och uppdateringar av denna information publiceras på hemsidan, www.safereturn.se, och gäller från och med dagen efter publiceringsdagen.

INFORMATION OM EGENSKAPER OCH RISKER AVSEENDE FINANSIELLA INSTRUMENT

Information till kund – Bilaga 1

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på kundens egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i värdepappersföretagets allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument är det viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina placeringar samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i finansiella instrument
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på Dina placeringar eller andra positioner

1. Handel med finansiella instrument

Handel med **finansiella instrument**, d v s bl a aktier i aktiebolag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, fondandelar, penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, sker i huvudsak i organiserad form vid en **handelsplats**. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste Du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument.

1.1. Handelsplatser

Med handelsplatser avses reglerad marknad, handelsplattform (Multilateral Trading Facility, MTF) och systematisk internhandlare (SI) samt där det sker handel hos värdepappersföretagen.

På en **reglerad marknad** handlas olika typer av finansiella instrument. När det gäller aktier kan endast aktier i publika bolag noteras och handlas på en reglerad marknad och det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

En **handelsplattform (MTF)** kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t ex informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

En **systematisk internhandlare** är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga bud på köp- och/eller säljpriser för likvida aktier som handlas på en reglerad marknad och för vilka den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel.

Handel kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel, mot institutets egna lager eller mot annan av institutets kunder.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader, OMX Nordiska Börs Stockholm AB (nedan "Stockholmsbörsen") och Nordic Growth Market NGM AB (nedan "NGM"). Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t ex First North och Nordic MTF (handelsplattformar) samt på **värdepappersföretagens egna listor**.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra handelsplatser utgör en **andrahandsmarknad** för finansiella instrument som ett bolag redan givit ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, dvs om det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller primärmarknaden, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

1.2. Handels-/noteringslistor

Handelsplatser indelar vanligen aktier i olika listor, vilka publiceras t ex på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde (t ex Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap). De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar också egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc, t ex via institutets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor. Information om kurser mm avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t ex handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier.

2. Risker med finansiella instrument och handel med finansiella instrument

2.1. Allmänt om risker

Finansiella instrument kan ge **avkastning** i form av **utdelning** (aktier och fonder) eller ränta (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumentet, jämför t ex vad som sägs om blankning i avsnitt 7 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, d v s som ger **vinst**, helst så hög som möjligt. Men det finns också en **risk** att den totala avkastningen blir negativ d v s att det blir en **förlust** på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken. I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i **flera olika** finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en **spridning av riskerna** och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en **valutarisk**.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med **ekonomisk risk**, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för risken och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag – eller genom sitt kapitalförvaltande ombud – skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och risker förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om kunden fått individuell rådgivning vid placeringstillfället. Kunden bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat. Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

2.2. Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske när Du som kund gör en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk: risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där Du som kund har Din placering, t ex den svenska aktiemarknaden, går ner.

Kreditrisk: risken för bristande betalningsförmåga hos exempelvis en emittent eller en motpart.

Prisvolatilitetsrisk: risken för stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument påverkar placeringen negativt.

Kursrisk: risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Skatterisk: risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutarisk: risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (exempelvis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektsrisk: konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Legal risk: risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Bolagsspecifik risk: risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk: risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Likviditetsrisk: risken att Du inte kan sälja eller köpa ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt pga att omsättningen i det finansiella instrumentet är låg.

Ränterisk: risken att ett finansiellt instrument minskar i värde pga förändringar i marknadsräntan.

3. Aktier och aktierelaterade instrument

3.1. Allmänt om aktier

3.1.1. Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets **aktiekapital**. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen **utdelning** på aktierna. Aktier ger också **rösträtt** på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, **publika** och **privata**. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

3.1.2. Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av **bolagets framtidsutsikter**. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra **framtida vinster**. Den framtida **utvecklingen i omvärlden** av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens o s v avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier. Det aktuella **ränteläget** spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också **andra till bolaget direkt knutna förhållanden**, t ex förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m.m. kan starkt påverka bolagets framtida förmåga att skapa vinster såväl på kort som lång sikt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i **konkurs**. Aktiekapitalet, dvs aktieägarnas insatta kapital, är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större **utländska reglerade marknader eller handelsplatser** inverkar på kurserna i Sverige, bl a därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar (arbitrage) sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma **branschsektor** påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, d v s hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (**köpkursen**) och den kurs säljarna begär (**säljkursen**). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god **likviditet** och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor (t ex Stockholmsbörsens Nordiska listan samt NGMs NGM Equity) har normalt sett hög likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet i kurserna (**volatilitet**) d v s upp och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (**betalkurser**), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bl a i de flesta större dagstidningarna, på text-TV och på olika internetsidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

3.1.3. Olika aktieserier

Aktier finns i olika **serier**, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en **begränsad rösträtt**, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl a på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

3.1.4. Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties **kvotvärde** är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t ex därför att kursen, d v s marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s k **split**, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie. Omvänt kan en **sammanläggning** av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

3.1.5. Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att ett bolag introduceras på aktiemarknaden, d v s upptas till handel på en reglerad marknad eller en handelsplattform (MTF). Allmänheten erbjuds då att **teckna** (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i

bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för **privatisering**. **Uppköp** tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära **tvångsinlösen** av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköpserbjudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

3.1.6. Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom **nyemission**. Oftast får de gamla ägarna **teckningsrätter** som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna – som normalt har ett visst marknadsvärde – avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. **riktad nyemission**, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. **apportemission** ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid apportemission sker s.k. **utspädning** av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. **fondemission**. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget **skriver upp** kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

3.2. Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktieindexoptioner, aktie- och aktieindexterminer, warranter samt hävstångscertifikat.

3.2.1. Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende t ex av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Obligationen återbetalas dock alltid med sitt nominella belopp på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t ex aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs, definieras som den alternativa ränteintäkten, d v s den ränta investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer o s v beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa oftast också som kapitalgaranterade eller kapitalskyddade produkter. Med dessa begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller ej så återbetalas det nominella beloppet, d v s vanligtvis detsamma som investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs.

3.2.2. Depåbevis

Svenskt Depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av beviset förvarar/innehar för innehavarens räkning. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör ev. valutarisk beaktas.

3.2.3. Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibel) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, d v s kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibel.

3.2.4. Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibel är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna placering ger en ränta, d v s en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet kan få en eller fler aktier som ingår i den omvända konvertiblen eller motsvarande kontantlikvid.

3.2.5. Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje **förvärvad** option svarar en **utfärdad** option. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa. Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med **aktieindexoptioner**. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (**kontantavräkning**) utifrån utvecklingen av ett underliggande index.

3.2.6. Aktieterminer och aktieindexterminer

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t ex kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

3.2.7. Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

3.2.8. Hävstångscertifikat

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart **certifikat**, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t ex

företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

4. Ränterelaterade instrument

Ett **räntebärande finansiellt instrument** är en **fordringsrätt** på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av **ränta**. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, **löptiden** fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att sälja instrumentet med rabatt (**diskonteringspapper**). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (**nominella beloppet**). **Bankcertifikat och statsskuldväxlar** är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. **nollkupongskonstruktion**.

Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens **premieobligationer** där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast **real ränta**.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att **marknadsräntorna** förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att **återbetala** lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara att föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte skall äventyras, t ex för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs varje dag såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t ex statsskuldväxlar som på instrument med längre löptider t ex obligationer. Detta sker på penning och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inte inflationen stiger över ett visst fastställt mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (**t ex statsobligationer, statsskuldväxlar och bostadsobligationer**) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på **utelöpande** (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utelöpande instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa **säkerhet** i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t ex **förlagsbevis**.

En form av ränterelaterade instrument är **säkerställda obligationer**. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare skall få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

5. Derivatinstrument

Derivatinstrument såsom optioner, terminer m fl förekommer med olika slag av underliggande tillgång, t ex aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan utnyttjas för att minska risken i en placering.

En särskild omständighet att beakta vid placering i derivatinstrument är att konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, d v s möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

För ytterligare information om derivatinstrument, se **Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument**

6. Fonder och fondandelar

En fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, t ex aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder. För ytterligare information se Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

En **aktiefond** placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. **Blandfonder** med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena räntefonder där kapitalet placeras huvudsakligen i räntebärande instrument. Det finns även till exempel **indexfonder** som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för **räntefonder** är densamma som för aktiefonder – placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetro.

En **fond-i-fond** är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

En ytterligare typ av fond är **hedgefond**. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t ex räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig oftare än traditionella fonder av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i **värdepappersfonder** (även kallade UCITS-fonder) och **specialfonder**. Samlingsnamnet för dessa är investeringsfonder och båda typerna regleras av den svenska lagen om investeringsfonder. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s k UCITS-direktivets krav, främst vad gäller placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (exempelvis s k hedgefonder) är fonder som på något sätt avviker från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för Dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond Du avser att placera i kommer att iakttas. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självständigt erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige. För de fonder som placerar i utländska finansiella instrument tillkommer även en valutarisk (se även avsnitt 2.2 ovan).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Det är dock viktigt att beakta att vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. Det kapital som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att placeraren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

7. Blankning

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

8. Belåning

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan Du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

Information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också t ex på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och på SwedSecs hemsida, www.swedsec.se.

INFORMATION TILL KUNDER OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTR.

Information till kunder – Bilaga 2

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på kundens egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i de villkor som gäller för handel med finansiella instrument i allmänhet och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument är det viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina innehav och positioner samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella Instrument
- att Du som kund måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på egna placeringar eller andra positioner
- att villkoren för handel med derivatinstrument ändras ofta och måste bevakas fortlöpande

1. Allmänt om risker med derivatinstrument

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag – eller genom sitt kapitalförvaltande ombud – skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m m) kan fås t ex via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från kundens värdepappersföretag. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner).

För ytterligare information om handel med finansiella instrument i allmänhet, olika riskbegrepp och riskresonemang, se även **Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument.**

2. Användningen av derivatinstrument

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande egendom eller ett underliggande värde. Denna egendom eller detta värde (i fortsättningen kallat enbart egendom) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t ex valuta eller råvara, eller någon form av värdemätare, t ex ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande egendomen. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande egendomen. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande egendomen kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet därmed och vilken prisutveckling på underliggande egendom som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

3. Olika slag av derivatinstrument

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En **option** är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktar sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europeisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Kursen på optioner följer normalt priset på den underliggande egendomen. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa.

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t ex kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Ett **swapavtal** innebär att parterna överenskommer om att löpande erlagga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t ex olika slag av valutor (valutaswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t ex företagscertifikat, vilket är en slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa t ex ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås bl a från utfärdande emittent eller värdepappersföretaget.

4. Karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa säljoptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, dvs. vad optionen kostar.

Handel med derivat kan i många fall sägas vara mindre lämpligt för nybörjare, eftersom sådan handel kräver särskild sakkunskap. Det är därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument för den som avser att handla med sådana instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeringen bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placering en i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en standardiserad option eller ingå ett standardiserat terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggssäkerhet kan därefter komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte kunden ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller värdepappersföretaget i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att höra kunden avsluta placeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. En kund bör således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t ex en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden pga. att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

5. Standardiserade och icke-standardiserade derivatinstrument

Derivatinstrument handlas i såväl standardiserad som icke standardiserad form.

Handel med standardiserade derivatinstrument sker på reglerade marknader ("derivatbörser") och följer standardiserade avtalsvillkor. På den svenska derivatmarknaden erbjuder t ex OMX Nordiska Börs Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM) standardiserad handel och clearing (avveckling av gjorda affärer) i bl.a. optioner och terminer. Standardiserad clearing av derivatinstrument som handlas på annat sätt än genom en derivatbörs förekommer också hos sådana derivatbörser. Handel respektive clearing hos en derivatbörs sker genom ett värdepappersföretaget, som deltar i handeln där.

En del värdepappersföretag tillhandahåller egna former av derivatinstrument för vilka de vanligen ombesörjer såväl handel som affärsavveckling enligt särskilda avtal och villkor som tillhandahålls av institutet. Det är bl.a. sådana derivatinstrument som brukar betecknas som icke-standardiserade (OTC-derivat). Den som önskar handla med denna typ av icke-standardiserade derivatinstrument bör särskilt noga sätta sig in i de särskilda avtalsvillkor som tillämpas.

Handel med utländska standardiserade derivatinstrument följer normalt reglerna och villkoren i det land där börshandeln och clearingen är organiserad. Det är viktigt att notera att dessa utländska regler och villkor inte behöver sammanfalla med de som gäller för svenska förhållanden.

RIKTLINJER FÖR UTFÖRANDE AV ORDER

Information till kund – Bilaga 3

1. Inledning

Dessa riktlinjer beskriver Safe Return Asset Management Nordic AB:s ("SRAMN") principer för utförande av order för kunds räkning. SRAMN kommer, under förutsättning av rådande omständigheter, att vidta de åtgärder som krävs för att ett så bra orderutförande som möjligt uppnås för SRAMN:s kunder. Dessa riktlinjer gäller inte för kund som kategoriseras som jämbördig motpart. För att uppnå bästa möjliga resultat när SRAMN utför eller vidarebefordrar kunders order i finansiella instrument, t ex uppdrag att köpa eller sälja aktier, kommer SRAMN att följa dessa riktlinjer. Mer än en av de metoder som anges i riktlinjerna kan komma att användas på en och samma order. Om kund lämnar en specifik instruktion avseende en viss order (t ex att SRAMN ska utföra ordern på en viss marknadsplats eller på ett särskilt sätt) kommer en sådan instruktion att ha företräde framför dessa riktlinjer. En specifik instruktion kan alltså komma att innebära att SRAMN inte kan vidta de åtgärder som anges i dessa riktlinjer för att uppnå bästa möjliga resultat.

2. Den relativa vikt som tillmäts olika faktorer vid utförande/vidarebefordran av order

För att uppnå bästa möjliga resultat för kunden kommer SRAMN att vidta alla rimliga åtgärder för att ta hänsyn till följande faktorer när order utförs/vidarebefordras; orderns storlek och typ, priset, kostnaderna, snabbhet, sannolikhet för att ordern leder till en transaktion och att transaktionen kan avvecklas, kundens kategori, samt varje annan hänsyn som enligt SRAMN:s bedömning är relevant för en viss order. Normalt kommer SRAMN att tillmäta priset och transaktionsomkostnader störst betydelse. I vissa fall, t ex vid stora order, order med särskilda villkor, avvikandemarknadsförutsättningar m m, kan SRAMN komma att ta större hänsyn till andra faktorer, som enligt SRAMN:s bedömning kan ha en väsentlig prispåverkan eller påverkan på sannolikheten för att ordern blir utförd eller kan avvecklas.

3. Principer för val av handelsplatser och samarbetsföretag

SRAMN:s uppfattning är att finansiella instrument som handlas på flera reglerade marknader eller andra handelsplatser handlas till bäst pris, med hänsyn taget till transaktionsomkostnader, på den av handelsplatserna där likviditeten för instrumentet ifråga är bäst. Då SRAMN lägger sina order för kunders räkning via samarbetspart ansluter sig SRAMN till de riktlinjer som respektive samarbetspart använder sig av. SRAMN vidarebefordrar ordern till företag med direkt tillgång till de handelsplatser där affärsavslut sedan sker. Valet av samarbetsföretag sker genom en kontinuerlig utvärdering av företagets i fråga förmåga att erbjuda bra orderutförande. Huvudprincipen hos de samarbetsföretag som SRAMN samarbetar med är att vid valet mellan olika handelsplatser är att de normalt väljer den mest likvida – antingen för utförande av ordern eller för att bestämma referenspris eller motsvarande om orderutförandet sker utanför handelsplatsens tekniska system. En kund kan inte alltid räkna med att få det bästa pris som finns på en specifik marknadsplats vid en viss tidpunkt för en specifik order. SRAMN säkrar att order genomförs i enlighet med dessa riktlinjer där hänsyn tas till olika faktorer, metoder och ordertyper. Handelsplatser väljs därför genom att samarbetsföretaget normalt löpande utvärderar de handelsplatser som ger bäst möjlighet att uppnå bästa resultat i enlighet med dessa riktlinjer.

4. Metoder för orderutförande

För att uppnå bästa möjliga resultat har SRAMN möjlighet att utföra en order genom att använda en eller en kombination av följande metoder för orderutförande:

Direkt på en reglerad marknad eller MTF. Detta kan ske genom att SRAMN utför ordern genom en tredje part. **Utanför en reglerad marknad eller MTF.** Detta kan ske genom att en kundorder matchas mot annan kunds order, att ordern genomförs mot en tredje part, förutsatt att kunden uttryckligen har godkänt att order får utföras utanför reglerad marknad eller MTF.

5. Utförande av order i finansiella instrument som huvudsakligen handlas på en extern handelsplats

Denna sektion är tillämplig på hanteringen av order i sådana instrument som huvudsakligen handlas på en reglerad marknad eller MTF, t ex; aktier, standardiserade derivatinstrument t ex optioner och terminer och sådana fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller MTF.

SRAMN kommer normalt att hantera order i dessa instrument genom att; så snart möjligt skicka ordern till den marknadsplats som SRAMN anser möjliggör bästa orderutförande enligt punkt 2 och punkt 3 ovan, eller genomföra ordern genom flera separata transaktioner på marknaden med hänsyn taget till marknadsförutsättningar, likviditet, orderns storlek och karaktär där SRAMN bedömer att en sådan uppdelning är till kundens fördel, eller i de fall instrumentet handlas på en reglerad marknadsplats kommer SRAMN endast att matcha order utanför den reglerade marknadsplatsen i de fall priset är lika bra eller bättre jämfört med den reglerade marknadsplatsens pris när hänsyn tagits till kostnader, snabbhet, sannolikhet för att ordern leder till en transaktion och att transaktionen kan avvecklas, kundens rätt till investerarskydd samt varje annan hänsyn som enligt SRAMN:s bedömning är relevant för en viss order.

6. Handelsplatser som SRAMN huvudsakligen använder för utförande av order

SRAMN har för avsikt att via samarbetsföretag ha möjlighet att delta i handeln på olika reglerade marknader och andra handelsplatser. SRAMN utvärderar regelbundet vilka handelsplatser som används för utförande av order. För att genomföra transaktioner i instrument som handlas på andra handelsplatser än dem där SRAMN deltar i handeln direkt (t ex handelsplatser utanför EU) genomför SRAMN sådana transaktioner genom att vidarebefordra ordern till företag med direkt tillgång till dessa handelsplatser. Valet av sådana samarbetsföretag sker genom en kontinuerlig utvärdering av företagens ifråga förmåga att erbjuda bra orderutförande.

7. Utförande av order avseende fondandelar och andra finansiella instrument som inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller MTF

SRAMN kommer att utföra order avseende fondandelar och andra finansiella instrument genom att vidarebefordra ordern till den aktuella fondens fondbolag (eller motsvarande) för utförande enligt fondbestämmelserna (eller motsvarande).

8. Orderhantering

SRAMN kommer att utföra kundorder så snart möjligt, effektivt och rättvist. Jämförbara kundorder utförs i den tidsordning de togs emot såvida detta inte omöjliggörs av orderns egenskaper eller rådande marknadsförhållanden, eller om något annat krävs på grund av kundens intressen.

9. Diskretionär portföljförvaltning

När SRAMN tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning även utför mottagna order eller beslut att handla kommer detta att ske i enlighet med detta dokument. Vid val av motpart för utförande av sådant affärsuppdrag kommer SRAMN att vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att välja den motpart som för slutkunden kommer att ge bästa resultat. För motparter inom EU kommer SRAMN att kontrollera att motparterna har riktlinjer för bästa orderutförande.

10. Störningar i marknaden eller handelssystem

Vid störningar i marknaden eller i SRAMN:s eget system, pga exempelvis avbrott eller bristande tillgänglighet i tekniska system, kan det enligt SRAMN:s bedömning vara omöjligt eller olämpligt att genomföra order på något av de sätt som har angivits i denna policy. SRAMN kommer då att vidta alla rimliga åtgärder för att på annat sätt uppnå bästa möjliga resultat för kunden.

11. Ändringar

SRAMN kommer regelbundet att se över och vid behov genomföra ändringar i dessa riktlinjer. Aktuella riktlinjer kommer att finnas tillgängliga på SRAMN:s kontor.

HANTERING AV INTRESSEKONFLIKTER

Information till kund – Bilaga 4

Safe Return Asset Management Nordic AB ("SRAMN") arbetar löpande med att identifiera och eliminera intressekonflikter genom införande av styrdokument och uppbyggnad av kontrollsystem för att du som kund ska kunna känna dig trygg i dina affärer med oss.

Intressekonflikter

Olika parter på en marknad strävar efter att tillvarata sina egna intressen. Olikheter i behov, mål och intressen är ett viktigt skäl till att marknader finns och fungerar. Intressekonflikter kan uppkomma när någon har flera olika motstående intressen att tillvarata samtidigt. Risken för hur intressekonflikter uppstår påverkas av hur verksamheten är organiserad och hur regler och kontrollsystem är beskaffade. Vidare påverkar värderingar och normer kontrollmiljön och möjligheten att hantera intressekonflikter.

Ett exempel på en potentiell intressekonflikt är att SRAMN:s intäkter är kopplade till courtage och förmedlingsavgifter, där SRAMN:s och bolagets medarbetares intresse att generera courtage och förmedlingsavgifter kan stå i motsatsförhållande mot kundens avsikter.

Lag om värdepappersmarknaden

Lagen om värdepappersmarknaden kräver att ett värdepappersbolag skall vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera sådana intressekonflikter som uppstår vid tillhandahållandet av investerings- och sidotjänster samt förhindra att kunders intressen påverkas negativt av uppkomna intressekonflikter.

Åtgärder

En tydlig struktur för ansvarsfördelning och styrning för att undvika intressekonflikter har upprättats inom SRAMN genom upprättande av olika organisatoriska enheter för åtskillnad av affärsfunktioner. SRAMN har identifierat områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma, till exempel i och mellan verksamheterna för investeringsanalys, diskretionär portföljförvaltning och investeringsrådgivning. Åtgärder har vidtagits för att hålla dessa olika verksamheter åtskilda från varandra på ett sådant sätt att informationen inte otillbörligt kan utnyttjas. SRAMN:s styrelse har vidare upprättat styrdokument i form av interna policydokument, riktlinjer, instruktioner och rutinbeskrivningar. Genom dessa instruktioner fastställs kontrollmiljön i organisationen. Dessa instruktioner reglerar förutom den interna organisationen också jävsförhållande omfattande även nära anhöriga. De styrdokument som huvudsakligen berör detta område omfattar etiska riktlinjer, instruktion avseende identifiering och hantering av intressekonflikter samt instruktion avseende anställdas och närståendes värdepappers- och valutaaffärer. Dessa styrdokument lämnas ut till kunden på dennes begäran. Av dessa styrdokument framgår att kundens intresse alltid skall tillvaratas i första hand. För att säkerställa att styrelsens intentioner följs beträffande organisation och styrdokument har det dessutom inrättats oberoende funktioner som utgör styrelsens uppföljnings-, kontroll- och rapporteringsorgan. Dessa funktioner är i huvudsak intern revision, regelansvar och riskkontroll. Vidare utbildas personalen löpande i nämnda styrdokument.

Ytterligare information

Om en intressekonflikt uppstår så att en kunds intressen kan komma att påverkas negativt och SRAMN inte kunnat vidta åtgärder för att undvika denna så ska SRAMN tydligt informera kunden om arten eller källan till intressekonflikten innan SRAMN åtar sig att utföra en investeringstjänst för kundens räkning.

Information om incitament

Från 1 november 2010 har du som kund rätt att få information om de ersättningar som betalas av SRAMN till tredje part eller som SRAMN erhåller av tredje part och som har samband med

värdepapperstjänster som SRAMN utför för dig. Du som kund drabbas inte av någon ytterligare kostnad med anledning av nedanstående.

Samarbetspartners

SRAMN:s provisionsintäkter består av ersättningar för värdepapperstransaktioner för tredje mans räkning och avgifter för förvaltning av värdepapper. Provisioner för värdepappersförmedling intjänas när en viss tjänst utförs och är i allmänhet relaterade till en viss specifikt utförd transaktion.

SRAMN har idag samarbetsavtal med flera värdepappersinstitut. Avtalen innebär att SRAMN kan dela på courtaget med dessa värdepappersinstitut i samband med tjänsterna mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument och utförande av order avseende finansiella instrument.

Courtagedelningen mellan SRAMN och en samarbetspartner kan bero på transaktionens storlek och utgår i sådana fall som en

- fast nivå per transaktion,
- ett belopp som beräknas som en procentandel av det courtage kunden betalat, eller
- en kombination av dessa.

Samarbetsavtalen innebär även att SRAMN kan erhålla förmedlingsprovisioner i samband med förmedling av kapital till tredje part. Ersättning kan bero på avgiftens storlek och utgår i sådana fall som en

- fast nivå per transaktion,
- ett belopp som beräknas som en procentandel av det kunden betalat, eller
- en kombination av dessa.

Vidare kan samarbetsavtalen innebära att SRAMN kan erhålla provisioner direkt från dig som kund i form av avgifter för förvaltning av värdepapper i samband med tjänsterna diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument och investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument. Ersättning kan bero på avgiftens storlek och utgår i sådana fall som

- en engångsersättning,
- en årlig ersättning i form av en procentsats på det förvaltade kapitalet,
- en årlig ersättning beräknad som en del av erlagt courtage, eller
- en kombination av dessa.

Anvisning av kund

För kunder som har anvisats till SRAMN av tredje part kan det innebära att en anvisningsprovision utbetalas till tredje part.

Ersättning kan bero på avgiftens storlek och utgår i sådana fall som

- en engångsersättning,
- en årlig ersättning i form av en procentsats på det förvaltade kapitalet,
- en årlig ersättning beräknad som en del av erlagt courtage, eller
- en kombination av dessa.

SRAMN lämnar detaljerad information om priser och avgifter på hemsidan, där också ersättningar från tredje part framgår. Mer detaljerad information om priser, avgifter och ersättningar från tredje part lämnas ut till kunden på dennes begäran.

MiFiD II – Markets in Financial Instruments Directive II

Information till kund – Bilaga 5

En ny lagstiftning på värdepappersmarknaden började gälla den 3 januari 2018. Bakgrunden till denna är det nya finansmarknadsdirektivet även kallat MiFiD II. Syftet med direktivet är att skapa ett gemensamt regelverk för värdepappershandeln i Europa.

Kundkategorisering

Enligt lagen om värdepappersmarknaden ska alla kunder som handlar med värdepapper delas in i tre olika kategorier. Syftet med detta är att anpassa kundskyddet efter den enskilde kundens förutsättningar. Privatpersoner och mindre företag betraktas som "icke-professionella". Utöver "icke-professionella" kunder finns det också "professionella" kunder, vilka är större företag, kreditinstitut och andra finansiella institut samt offentliga organ och liknande verksamheter med ett mindre behov av skydd. Den tredje kategorin är s.k. "jämbördiga motparter", vilka har lägst skydd enligt lagen. Dessa är t ex banker, centralbanker och myndigheter.

Som kund i kategorin "icke-professionell" omfattas man av den högsta skydds nivån enligt lagen. Detta innebär att Safe Return Asset Management Nordic AB ("SRAMN") bl.a. kommer att lämna information om finansiella instrument och riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel med dessa. Kunder har möjlighet att ansöka om att få byta kundkategori. En "icke-professionell" kund kan skriftligen begära att få bli behandlad som "professionell". SRAMN måste då göra en bedömning av den enskilde kundens erfarenhet och kunskap i fråga om en viss transaktion eller tjänst och förvissa sig om att kunden kan fatta sina egna investeringsbeslut och förstår de risker som kan vara förknippade med placeringen. Kunden mister då det högre kundskyddet.

Passandeprövning

Vid andra typer av tjänster än rådgivning kommer SRAMN att bedöma om tjänsten är passande för kunden mot bakgrund av kundens kunskaper och erfarenhet. Om kunden på eget initiativ kontaktar SRAMN enbart för att mottagande och vidarebefordran av order eller utförande av order i ett s.k. okomplicerat finansiellt instrument (t ex aktier som tagits upp till handel på en reglerad marknad) tillhandahåller SRAMN tjänsten utan att göra en bedömning om tjänsten är passande för kunden.

Lämplighetsbedömning

När SRAMN tillhandahåller investeringsrådgivning kommer SRAMN att bedöma om en tjänst är lämplig för den enskilde kunden innan SRAMN tillhandahåller en investeringstjänst såsom till exempel diskretionär portföljförvaltning eller rekommenderar ett finansiellt instrument. Bedömningen görs mot bakgrund av kundens erfarenhet och kunskap om tjänsten, investeringsmål och finansiella ställning.

Information om SRAMN:s rådgivning

För att uppfylla lagens krav och för att kunna erbjuda individuellt anpassad rådgivning genomför en rådgivare en genomgång av kundens ekonomiska situation där han/hon tillsammans med kunden även går igenom kundens kunskaper och erfarenhet av finansiella placeringar, kundens syfte med placeringarna samt vilken risk kunden är beredd att ta så att SRAMN kan rekommendera kunden de placeringar som är lämpliga i det enskilda fallet. All individuellt anpassad rådgivning sker på grundval av de uppgifter som kunden lämnat om sig själv. Det är därför lämpligt att kunden löpande informerar sin rådgivare om eventuella förändringar som skett. Dokumentationen av genomgången sker genom ett eller flera dokument som kunden får ta del av efter genomförd genomgång.

Riktlinjer för orderutförande

SRAMN har alltid strävat efter att ge våra kunder bästa möjliga resultat på deras order. I och med MiFID har SRAMN skriftligen upprättat "Riktlinjer för orderutförande" även kallad Best X. Vi kommer tillhandahålla "icke-professionella" och "professionella" kunder dessa riktlinjer, vilket kommer att ge våra kunder insikt i hur vi väljer att utföra deras order. När SRAMN utför en kunds order tas hänsyn till följande faktorer:

- priset och tillhörande kostnader
- snabbhet och sannolikhet av både utförande och avveckling
- orderns storlek och typ samt dess påverkan på marknaden
- alla övriga hänsyn som SRAMN anser är relevanta vid utförande av ordern.

Information om intressekonflikter

SRAMN tillhandahåller ett utbud av finansiella tjänster där olika verksamheter ingår. Detta innebär att intressekonflikter kan förekomma. Med intressekonflikter avses intressekonflikter dels mellan SRAMN, inkl ledning, styrelse, personal m.fl. och kunder, dels intressekonflikter mellan olika kunder. Vidare avses intressekonflikter mellan olika verksamheter i företaget. SRAMN har identifierat de områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma. I SRAMN:s riktlinjer för intressekonflikter beskrivs de potentiella intressekonflikter som har identifierats samt hur de ska hanteras och undvikas för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. De anställda ska alltid i första hand tillvarata Kundens intressen. På kundens begäran tillhandahåller SRAMN närmare uppgifter om riktlinjerna.

I SRAMN:s Riktlinjer för intressekonflikter behandlas även incitament dvs. betalning av eller mottagande av provisionsintäkter och naturaförmåner i samband med tillhandahållande av värdepapperstjänster. SRAMN får betala eller ta emot incitament under vissa förutsättningar. Om incitament betalas till eller tas emot av en tredje part måste avgiften/kommissionen vara utformad för att höja kvaliteten på den för kunden aktuella värdepapperstjänsten samt att det sker i enlighet med kundens intresse. SRAMN skall lämna tillräcklig information om aktuella incitament innan värdepapperstjänsten utförs. Incitament får heller inte betalas ut eller tas emot om det skulle strida mot SRAMN:s skyldighet att i sin verksamhet handla på ett ärligt, rättvist och professionellt sätt.

För mer information

Om du vill ha mer information angående MiFID II och hur det påverkar ditt förhållande SRAMN, vänligen kontakta din rådgivare.